

DECYZJA

Na podstawie art. 1, art. 8 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (j.t. Dz. U. z 2022 poz. 140), art. 104 i art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 roku poz. 775), po rozpatrzeniu wniosku Wójta Gminy Jedlińsk z dnia 23 października 2023 roku znak: RSG.6825.12.2023

Starosta Radomski

1. orzeka o uznaniu za mienie gromadzkie nieruchomości, położonych w obrębie geodezyjnym Wielogóra, gmina Jedlińsk, powiat radomski, województwo mazowieckie, oznaczonych w ewidencji gruntów jako działki ewidencyjne nr nr:

- 89/1 o powierzchni 0.3224 ha	- 885 o powierzchni 0.0275 ha
- 87 o powierzchni 0.5511 ha	- 155/1 o powierzchni 0.0465 ha
- 89/2 o powierzchni 0.7850 ha	- 193/1 o powierzchni 0.0160 ha
- 130 o powierzchni 0.2024 ha	- 193/4 o powierzchni 0.2946 ha
- 155/2 o powierzchni 0.4364 ha	- 334/1 o powierzchni 0.4183 ha
- 166/1 o powierzchni 0.0690 ha	- 381/1 o powierzchni 0.0158 ha
- 193/3 o powierzchni 0.5451 ha	- 381/3 o powierzchni 0.3231 ha
- 315/1 o powierzchni 0.0473 ha	- 784/3 o powierzchni 0.7079 ha
- 315/2 o powierzchni 0.3040 ha	- 861/2 o powierzchni 0.1276 ha
- 193/5 o powierzchni 0.2488 ha	- 737 o powierzchni 0.5021 ha
- 206 o powierzchni 0.5148 ha	- 595 o powierzchni 0.4437 ha
- 270 o powierzchni 0.3277 ha	- 423/3 o powierzchni 1.3947 ha
- 345/1 o powierzchni 0.2590 ha	- 465 o powierzchni 0.2538 ha
- 381/4 o powierzchni 0.7040 ha	- 474/1 o powierzchni 0.6169 ha
- 884 o powierzchni 0.1315 ha	- 1/1 o powierzchni 0.0128 ha.

2. umarza jako bezprzedmiotowe postępowanie w sprawie uznania za mienie gromadzkie nieruchomości, położonej w obrębie geodezyjnym Wielogóra, gmina Jedlińsk, powiat radomski, województwo mazowieckie, oznaczonych jako działki ewidencyjna nr 615/8 o powierzchni 0.0043 ha.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 23 października 2023 roku znak: RSG.6825.12.2023, Wójt Gminy Jedlińsk zwrócił się do tutejszego Starostwa, na podstawie art. 1 ust. 1 i 2, art. 8 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, o uznanie wymienionych wyżej nieruchomości za mienie gromadzkie.

Pismem z dnia 8 marca 2024 roku, znak: RSG.6825.12.2023, Wójt Gminy Jedlińsk, wystąpił o wycofanie wniosku w zakresie działki wskazanej w punkcie 2 niniejszej decyzji, dlatego w tej części postępowanie zostało umorzona.

W wyniku przeprowadzonego postępowania administracyjnego ustalono:

W przedmiotowej sprawie podstawę prawną decyzji stanowią przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. z 2022 roku poz. 140).

Zgodnie z art. 1 ust. 2 niniejszej ustawy, zagospodarowaniu w trybie i na zasadach określonych w tej ustawie podlegają nieruchomości rolne, leśne i obszary wodne, stanowiące mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli przed dniem wejścia w życie tej ustawy były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi. Przepis ten nie dotyczy mienia gromadzkiego położonego na terenach miast i osiedli – co stanowi art. 1 ust. 3 niniejszej ustawy.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 Starosta wydaje decyzję o ustaleniu, które spośród nieruchomości, o których mowa w art. 1 ust. 2 i 3, stanowią mienie gromadzkie.

Mając powyższe na względzie, istotny dla ustalenia, czy dana nieruchomość była mieniem gromadzkim, był zatem jej stan prawny w okresie poprzedzającym datę wejścia w życie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych tj. 5 lipca 1963 roku, a w szczególności to, czy nieruchomość ta należała do dawnych, czyli istniejących w okresie od 1933 do 1954 roku gromad jako jednostek samorządu terytorialnego, mających osobowość prawną i będących podmiotami praw i obowiązków oraz to, czy przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot była faktycznie użytkowana wspólnie przez mieszkańców wsi. Zgodnie bowiem z treścią art. 1 ust. 2 ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, zagospodarowaniu w trybie i na zasadach określonych w tej ustawie podlegają nieruchomości rolne stanowiące mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi. Z przepisu tego wynika, że definicji mienia gromadzkiego, którego dotyczy ustawa o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, należy poszukiwać w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 listopada 1962 roku w sprawie zarządu mieniem gromadzkim oraz trybu jego zbywania (Dz. U. Nr 64/62 poz. 303 ze zm.). W rozporządzeniu tym w § 1 znajduje się legalna definicja zarówno mienia gromadzkiego, jak i dawnych gromad. Zgodnie z nią przez użyte w tym rozporządzeniu określenie mienie gromadzkie - rozumieć należy mienie, które do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz. U. Nr 43, poz. 191) stanowiło majątek dawnych gromad jako majątek gromadzki, dobro gromady oraz inne prawa majątkowe, a przez dawne gromady - rozumieć należy gromady istniejące do dnia wejścia w życie wskazanej ustawy z 25 września 1954 roku. (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 3 grudnia 2009 roku syg. II SA/Ke 615/09)

W orzeczeniu z dnia 26 marca 1960 r., I CR 535/59 (OSNC 1961, nr 3, poz. 73) Sąd Najwyższy stwierdził, że majątek byłych gromad stał się majątkiem państwa. Stanowisko dotyczące charakteru byłego mienia gromadzkiego, które stało się przedmiotem własności państwowej było konsekwentnie podtrzymywane w późniejszych orzeczeniach i Sąd Najwyższy nigdy od niego nie odstąpił (por. postanowienie z dnia z dnia 18 listopada 1966 r., I CR 629/66, PUG 1967, nr 11, s. 371-372, wyrok z dnia 30 czerwca 1983 r., IV CR 202/83, OSNCP 1984, nr 1, poz. 15, uchwała z dnia 30 października 1986 r., III CZP 67/86, OSNC 1987, nr 11, poz. 171), postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2001 roku, III CKN 430/00, OSNC 9/2002 poz. 111. Taki sam pogląd wyrażał Naczelny Sąd Administracyjny (por. wyrok z dnia 9 września 1987 r., II SA 113/87, ONSA 1987, nr 2, poz. 63).

Mając na względzie powyższe, dla oceny czy przedmiotowa nieruchomość stanowiła majątek byłej gromady, konieczne jest wyjaśnienie daty i podstawy jej wyodrębnienia oraz wyjaśnienie, czy przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych była faktycznie użytkowana wspólnie przez mieszkańców wsi, prawnie lub faktycznie przekazana na cele publiczne lub społeczne i stanowiła mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów tej ustawy tj. czy nieruchomość ta należała do istniejącej w okresie od 1933 do 1954 roku gromady jako jednostki samorządu terytorialnego, mającej osobowość prawną i będącej podmiotem praw i obowiązków.

W toku postępowania poczyniono zatem kroki w celu ustalenia czy przedmiotowa nieruchomość stanowiła, przed dniem 5 lipca 1963 roku, mienie gromadzkie - wykorzystując zgodnie z art. 75 KPA dowody, które mogą przyczynić się do wyjaśnienia sprawy i nie są sprzeczne z prawem takie jak: dokumenty, zeznania świadków, wyjaśnienia.

Z dokumentów geodezyjnych znajdujących się w operatach przechowywanych w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Radomiu wynika: Wszystkie wskazane w punkcie nr 1 niniejszej decyzji działki, stanowiły drogi na czas wejścia w życie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych. Wykazane zostały w operacie ewidencji gruntów obrębu Wielogóra nr 213/10/221/63, pod numerem rejestru 1104, gdzie jako podmiot władający wpisano Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Radomiu, Wydział Komunikacji. Ujawnione zostały również w rejestrze

gruntów z 1985 roku, pod pozycją 337. Następnie przy modernizacji operatu ewidencji gruntów i budynków, dokonano aktualizacji powierzchni przedmiotowych działek – operat techniczny nr 1509-122/96.

Objęte przedmiotowym wnioskiem działki, nie mają nadal uregulowanego stanu prawnego. Widniejący obecnie w rejestrze ewidencji gruntów zapis, potwierdza ich władanie na zasadach posiadania samoistnego, na rzecz Gminy Jedlińsk.

Wójt Gminy Jedlińsk we wniosku z dnia 23 października 2023 roku znak: RSG.6825.12.2023 wskazał, iż stanowiące przedmiot niniejszego wniosku działki, stanowią drogi. W rejestrze gruntów i budynków wszystkie działki w rubryce oznaczenie użytków zostały oznaczone symbolem „dr” – co potwierdza, iż grunt ten ze względu na faktyczny sposób użytkowania został zaliczony do kategorii dróg. Jako podmiot ewidencyjny w rejestrze gruntów widnieje Gmina Jedlińsk, która włada przedmiotowymi działkami na zasadach posiadania samoistnego.

Jak podaje Wójt Gminy Jedlińsk, z relacji mieszkańców miejscowości Wielogóra wynika, że działki będące przedmiotem niniejszego wniosku „od kiedy sięgają pamięcią” stanowiły mienie wspólne gromady Wielogóra, a użytkowane były jako powszechnie dostępne drogi dojazdowe do ich domostw, łąk i pól. Po zniesieniu gromad, a przed dniem 5 lipca 1963 roku, drogi te były wykorzystywane przez wszystkich mieszkańców wsi i stanowiły dobro wspólne. Nawet najstarsi mieszkańcy, zamieszkujący w tej miejscowości od lat 30-tych i 40-tych XX wieku, nie przypominają sobie czasów kiedy ww. nieruchomości były wykorzystywane w inny sposób. Drogi te do dnia dzisiejszego są traktowane przez mieszkańców wsi jako dobro wspólne. Gmina Jedlińsk włada drogami w interesie publicznym. Na zlecenie i koszt Gminy Jedlińsk na części dróg systematycznie wykonywane są prace polegające na ich utwardzaniu, równaniu ich powierzchni, nawożeniu tłuczniem oraz żwirem, a także prace związane z bieżącym utrzymywaniem tych dróg, takie jak zachowanie przejezdności, odśnieżanie, przecinka przydrożnej roślinności, oczyszczanie przydrożnych rowów itp.

Jak podaje Wójt Gminy Jedlińsk, gromada Wielogóra została powołana do życia na mocy Rozporządzenia Wojewody Kieleckiego z dnia 4 listopada 1933 roku o podziale obszaru gmin wiejskich (Kielecki Dziennik Wojewódzki 1933, Nr 29, poz. 184). W skład gromady Wielogóra (Gmina Wielogóra) weszły: wieś Antoniów, kolonja Krucica I, kolonja Krucica II, wieś Wielogóra, kolonja Wielogóra. Gromada Wielogóra istniała w niezmiennych granicach do czasu reformy z 1954 roku (zniesienia gromad jako jednostki posiadającej osobowość prawną).

Drogi składające się z działek będących przedmiotem niniejszego wniosku funkcjonowały jeszcze przed 1954 rokiem, służąc ogółowi mieszkańców powołanej do życia w 1933 roku gromady Wielogóra, jako dojazd do pól, łąk i domostw. Po zniesieniu gromad, a przed dniem 5 lipca 1963 roku, drogi te były wykorzystywane przez wszystkich mieszkańców wsi i stanowiły dobro wspólne. Do dnia dzisiejszego drogi stanowią ogólnodostępny szlak komunikacyjny. Zadania związane z utrzymaniem drogi w jak najlepszym stanie są realizowane przez Gminę Jedlińsk.

Z załączonych do wniosku z dnia 23 października 2023 roku znak: RSG.6825.12.2023 oświadczeń mieszkańców zamieszkałych we wsi Wielogóra od lat 30-tych i 40-tych XX wieku wynika, iż nieruchomości objęte przedmiotowym wnioskiem, to nieruchomości od wielu lat uznawane jako publiczne, przeznaczone do wspólnego korzystania przez wszystkich mieszkańców wsi Wielogóra. Na działkach tych urządzone są drogi utwardzone i gruntowe dojazdowe do pól, łąk i domostw, służące ogółowi mieszkańców w sposób ogólnodostępny, według ich indywidualnych potrzeb. Przedmiotowe działki stanowiły mienie dawnej gromady Wielogóra. Po zniesieniu gromad, a przed dniem 5 lipca 1963 roku, drogi te były wykorzystywane przez wszystkich mieszkańców wsi i stanowiły dobro wspólne.

Odkąd świadkowie pamiętają, nieruchomości te służyły mieszkańcom jako drogi, zawsze wykorzystywane były przez wszystkich mieszkańców wsi i stanowiły dobro wspólne. Nikt nigdy nie rościł sobie żadnych praw do tego gruntu i nigdy nie zebrano grupy ludzi, która miałaby tym gruntem rozporządzać. Zaspokajał on potrzeby społeczne wszystkich mieszkańców, którzy nie czerpali bezpośrednich pożytków i zysków z tych nieruchomości. To dzięki tym drogom mieszkańcy miejscowości wsi Wielogóra mogli dojechać do swoich domostw i pól uprawnych wchodzących w skład gospodarstw. Prawo do korzystania z tych

gruntów mieli wszyscy mieszkańcy m. wsi Wielogóra, jak również wszyscy mieszkańcy miejscowości sąsiednich i innych, którzy korzystali z drogi jako ogólnodostępnego szlaku komunikacyjnego.

Reasumując, materiał dowodowy dokumentujący przedmiotową sprawę potwierdza, iż działki objęte przedmiotowym wnioskiem, wskazane w punkcie 1 sentencji niniejszej decyzji, stanowiły mienie wspólne gromady wsi Wielogóra, już przed wejściem w życie ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych, a przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych były faktycznie wykorzystywane wspólnie przez mieszkańców. Służąc jako drogi, stanowiły nieruchomości o charakterze publicznym i społecznym. Analiza zebranego materiału dowodowego wykazała zatem, iż spełniają wymogi ustawowe do uznania za mienie gromadzkie.

Biorąc pod uwagę powyższe, orzeczono jak w sentencji.

Zawiadomieniem z dnia 30 stycznia 2024 roku poinformowano Wójta Gminy Jedlińsk oraz sołtysa sołectwa wsi Wielogóra, o zakończeniu postępowania dowodowego oraz o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów. Strony nie skorzystały z tej możliwości we wskazanym terminie.

Zgodnie z art. 8 ust. 6 ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, decyzję o ustaleniu, które nieruchomości stanowią mienie gromadzkie, podaje się do wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości oraz ogłasza wywieszając w urzędzie gminy oraz w starostwie powiatowym na okres 14 dni, a także zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej gminy i powiatu oraz w prasie lokalnej.

Pouczenie: Od niniejszej decyzji służy stronom prawo wniesienia odwołania do Wojewody Mazowieckiego, za pośrednictwem Starosty Radomskiego, w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Jedlińsk
z prośbą o podanie do publicznej wiadomości
poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w urzędzie gminy
na okres 14 dni oraz zamieszczenie w Biuletynie Informacji
Publicznej gminy
2. Sołtys sołectwa wsi Wielogóra – Pan Stanisław Dryja ,
z prośbą o podanie do publicznej wiadomości
w sposób zwyczajowo przyjęty
3. a/a – GKN-III.6821.52.2023
z obowiązkiem wywieszenia na tablicy ogłoszeń
Starostwa na okres 14 dni, zamieszczenia w Biuletynie Informacji
Publicznej powiatu oraz w prasie lokalnej

